

Grover Cleveland, poslední libertariánský prezident

PAUL WHITFIELD

Grover Cleveland je jediným americkým prezidentem, který sloužil ve dvou obdobích, jež na sebe přímo ne navazovala. V úřadě byl mezi lety 1885 a 1889, poté čtyři roky ne a do úřadu se vrátil v roce 1893.

Pokud by příznivci volného trhu mohli vzkřísit nějakého amerického prezidenta, aby se vypořádal s dnešními problémy, mnoho z nich by si vybralo Grovera Clevelanda. Rozuměl ekonomii – vzácná komodita mezi prezidenty.

Dokonce i tzv. konzervativci, kteří mluví o volném trhu, často dělají opak. Richard Nixon dal této zemi mzdové a cenové kontroly. George W. Bush rozšířil centrální plánování Medicare tak, aby obsahovalo i léky na předpis. Dejte to do kontrastu s Clevelandem. Vetoval stovky utrácených zákonů, čímž se odmítl podřídit politickému pokušení, ať už bylo zabaleno do patriotismu nebo do dojemných příběhů.

Po občanské válce byly pod záminkou patriotismu běžně odsouhlasovány nájez-

dy na federální rozpočet. Například váleční veteráni na straně Unie se stali vlivnou zájmovou skupinou. Výdaje na jejich penze vyrostly za dvacet let zhruba o 500 %, jak píše Alyn Brodsky v knize *Grover Cleveland: A Study in Character* (*Grover Cleveland: Studie charakteru*).

Kdo by mohl říci ne vlasteneckému veteránovi, který chce pouze malé zvýšení svého důchodu? Cleveland. Když Kongres schválil návrh zákona, který dával důchod veteránům za zranění utrpěná mimo vojenskou službu, vetoval ho.

Jindy období sucha zničilo úrodu v Texasu. Takže Kongres v roce 1887 přijal legislativu, aby vyčlenil 10 000 dolarů (v dnešní hodnotě 237 000 dolarů), za které chtěl farmářům koupit osivo pro farmáře. Kdy by mohl říci ne tvrdě pracujícím Američanům, kteří chtěli ždíbec vládní pomoci? Cleveland.

Ve svém stanovisku k vetu napsal: „V ústavě nevidím žádné ospravedlnění pro takovéto výdaje a nemyslím si, že pravomoci a povinnosti vlády by měly být rozšířeny na pomáhání trpícím jedincům.“ Dodal: „Na přátelství a charitu našich občanů, aby ulevili svým spoluobčanům v neštěstí, se můžeme vždy spolehnout.“

(Pokračování na str. 2)

DÁLE ČTĚTE:

Paul Whitfield

Grover Cleveland, poslední libertariánský prezident

Marek Numerato

Zanechme urážek, budme otevření dialogu o našich principech

Martin Pánek

Tom Palmer zrušil protiústavní washingtonský zákon o zbraních

Tomáš Grygar

Zákaz prodeje o svátcích je zákonným neprávem

Alex Nowrasteh

Národní suverenita a volná imigrace jsou kompatibilní

Cathy Reisenwitzová

Proč nadešel čas k legalizaci prostituce

Zanechme urážek, budme otevření dialogu o našich principech

MAREK NUMERATO

Hrubě zjednodušeně existují dva způsoby, které libertariáni používají k tomu, aby před okolím obhájili, proč je svoboda pro společnost přínosnější než donucování. První způsob se zaměřuje na zdůrazňování pozitiv vyplývajících ze svobody, poukazování na příklady fungující v praxi, na vysvětlování, přesvědčování a vedení dialogu s těmi, kteří jsou na pochybách nebo v opozici. Druhý způsob staví na první místo zdůrazňování škod způsobených činností státu. Dále je mu vlastní agresivní

rétorika, provokování konfliktů a útočení na názorové protivníky nebo dokonce umělé vykonstruované nepřátele.

Druhý způsob není možná příliš rozšířený, zato však upoutává značnou pozornost a jeho zastánci jsou „více slyšet“ a snadno mohou vyvolávat dojem, že libertariáni jsou bez rozdílu útoční, agresivní a konfliktní. To je nejlepší cesta, jak si u lidí, kteří jinak nemají problém naslouchat a mají zájem formovat své názory, přibouchnout dveře. Když pozorují negativistické a ne-

(Pokračování na str. 3)

Grover...

(Pokračování ze strany 1)

Muž z lidu

Cleveland měl výhodu oproti prezidentům, kteří přišli po něm – totiž voliče, kteří lépe chápali Jeffersonův koncept omezené vlády. „Jeffersonovské vidění bylo v Clevelandově době velmi obvyklé a nebylo pro něj těžké, aby se v něm vzdělal,” sdělil mi v e-mailu Thomas DiLorenzo, profesor ekonomie na Loyola University Maryland.

Cleveland měl další vlastnost, která chybí moderním politikům: odvahu. Během svých osmi let v Bílém domě – 1885–89 a 1893–97 – vetoval 414 zákonů, čímž donutil Kongres, aby mírnil svoji chuť po utrácení.

Demokrat Cleveland také odmítal republikánský názor na zahraniční politiku. Podle Brodského říkali republikáni: „Je v zájmu naší země kolonizovat kontinent směrem na západ a na jih až k jeho geografickým limitům, a poté se tlačit stále více na západ přes moře.“

Pro Clevelanda to byl nesmysl. Pokud bylo míchání se do domácích věcí nemoudré a často protiústavní, jak by mohlo být legitimní míchat se do vnějších věcí? Cleveland měl jednoduchý přístup k zahraniční politice. Říkal, že Amerika „by se nikdy neměla dostat do konfliktu s žádným jiným státem, pokud nebyla napadena nebo jinak vyprovokována.“

Stephen Grover Cleveland (1837–1908) se narodil v Caldwellu v New Jersey jako páté z devíti dětí. Vyrostl ve státě New York. Jeho otec Richard byl presbyteriánský pastor. Jeho matka Ann byla z Baltimoru. Cleveland vyrostl v puritánské domácnosti. Richard dohlížel na to, aby se rodina každý večer pomodlila, v neděli chodila na dvě mše a na modlitbu.

Puritánská výchova Clevelandovi nezůstala. Jako svobodný mládenec a právník v Buffalu, NY, byl znám tím, že si užíval „dobré pivo, dobrou muziku, dobré jídlo a ne nutně dobré ženy,” napsal Brodsky.

V kariéře mu pomohly příležitosti i důvtip. Byl šerifem v Erie County, NY, potom starostou Buffala a gubernérem New Yorku. Cleveland sloužil v Bílém domě dvakrát, jeho druhý mandát byl oddálen vítězstvím Benjamina Harrisona. Cleveland prohrál volby v roce 1888 na hlasy volitelů,[1] přestože na hlasy voličů vyhrál s 48,6 % oproti Harrisonovým 47,8 %. O čtyři roky později se znovu stal prezidentem, když porazil Harrisona se 46 % oproti jeho 43 % ve volbách se třemi hlavními uchazeči.

Cleveland zdědil velký nepořádek. Harrison byl „příšerný prezident”, co se týče ekonomie, jak říká Lawrence Reed, prezident Nadace pro ekonomické vzdělá-

vání (FEE) v Irvingtonu nad Hudsonem, NY. Harrisonova šílená politika vedla k ekonomickému krachu.

V té době byl prezident inaugurován v březnu. Cleveland se vrátil do úřadu 4. března 1893. Národní úřad ekonomického výzkumu (NBER) bere leden 1893 jako začátek recese. V červnu byla míra nezaměstnanosti 16 %. Tomuto kolapsu se později začalo říkat Panika roku 1893 (Panic of 1893).

Nejdůležitější o Clevelandovi

- Zrušil protitržní legislativu, která vedla k Panice roku.
- Vetoval 414 zákonů, kvůli rozpočtové odpovědnosti nebo z ústavních důvodů
- „Jaký je smysl toho být zvolen nebo znovuzvolen, pokud nic neprosazujete?”

Jak vedla Harrisonova politika k Panice roku 1893? Reed diskutoval Paniku roku 1893 v červnu na letním semináři o ekonomii rakouské školy. Lekce je na YouTube,[2] ale taky jsem mluvil s Reedem po e-mailu.

Panika roku 1893

Panice roku 1893 historikové málo rozumí, říká Reed. Zažité vysvětlení obvykle obviňuje „příliš mnoho železnic” a volnotržní kapitalismus. Podle zažitého vysvětlení se dalo problému předejít, pokud by Amerika měla víc centrálního plánování. „Argument se železnicemi obsahuje jádro pravdy,” píše Reed. „Železnic pravděpodobně bylo příliš mnoho, ale snadno můžeme vidět proč. Byly v té době největšími příjemci vládních dotací.”

Mnoho linek bylo vybudováno ne tolik z ekonomických důvodů, ale spíše kvůli štědrým dotacím, které vláda poskytovala, a podle Reeda: „Tyto dotované linky byly odsouzené k bankrotu.”

Hlavní důvod paniky ale neměl nic společného se železnicí. Spoušť začala zákonem Sherman Silver Purchase Act (Shermanův zákon o výkupu zlata) z června 1890, který podepsal prezident Harrison. Zákon nařizoval, aby ministerstvo financí nakoupilo každý měsíc čtyři a půl miliónu uncí stříbra – „veškerou produkci amerických stříbrných dolů,” říká Reed.

Kvůli zákonu z roku 1834 byl směnný kurs zavěšen na šestnácti uncích stříbra za uncí zlata. Ale byl tu jeden problém. Díky nárůstu světové nabídky zlata byl tržní kurs kolem třiceti uncí stříbra za uncí zlata. V důsledku tak zákon nutil ministerstvo, aby nabízelo uncí zlata za zhruba polovinu tržní ceny.

Ať už byli politici skutečně tak hloupí, že nevěděli, co to znamená, nebo prostě

chtěli přesunout bohatství do odvětví těžby stříbra, výsledky byly katastrofální.

Před 120 lety

V té době byl britský kapitál chytrými penězi, které proudily do Ameriky. Ale kapitalisté jsou důvtipná parta, obzvlášť v porovnání s politiky. Chytré peníze dokázaly rozpoznat rodící se katastrofu. „V roce 1890 říkali: ‚Mizíme odsud. Ti lidi jsou blázni,‘” říká Reed.

Takže britský kapitál udělal otočku vzad, „protože máme pocit, že Amerika má svůj finanční dům v hrozném stavu,” uvádí Reed. „Nebudou schopni zajistit zpětný výkup zlata za tyhle peníze.”

Tohle byla katastrofa, které čelil vračející se prezident. Zlato bylo ve velkém odváženo z ministerstva financí a chytré peníze opouštěly Ameriku. Cleveland „hrál klíčovou roli při řešení tohoto problému,” vysvětluje Reed.

Řešením bylo přimět Kongres, aby zrušil Shermanův zákon na výkup stříbra. Ale to trvalo déle, než Cleveland chtěl, protože ho zasáhla rakovina. Matthew Algeo popisuje tuto situaci ve své knize *The President Is a Sick Man (Prezident je nemocný muž)*. Cleveland věděl, že finanční panika by se prohloubila, pokud by se trh dozvěděl, že má rakovinu. Takže byl Cleveland na operaci na jachtě, která vyplula z Long Islandu.

Neuvěřitelné, že jeho bitva s rakovinou zůstala utajena po 24 let. „Kolovalo mnoho zvěstí,” říká Algeo. „Měl skutečně pověst čestného muže.” Takže když Cleveland popřel, že má rakovinu, lidé mu věřili. Poté, co se zotavil, dokázal Cleveland přimět Kongres ke zrušení zákona na výkup stříbra v říjnu 1893. Podle Národního úřadu ekonomického výzkumu skončila recese v červnu 1894.

Algeo říká, že Cleveland byl „posledním skutečně libertariánským prezidentem”. A tento prezident má svoje obdivovatele i dnes. „Ron Paul má fotku Clevelanda ve své kanceláři,” řekl Algeo o republikánském kongresmanovi z Texasu.

[1] Americký prezident je volen sborem volitelů (electoral college), kde každý stát zastupuje určitý počet volitelů podle jeho velikosti. Všichni volitelé z jednoho státu musí hlasovat pro toho kandidáta, který v daném státě vyhrál, a to nezávisle na počtu hlasů, jaký získal. V historii USA se stalo čtyřikrát, že kandidát, jenž prohrál na hlasy obyvatel, získal úřad prezidenta díky přepočtu ve sboru volitelů: V letech 1824 (John Quincy Adams), 1876 (Rutherford B. Hayes), 1888 (Benjamin Harrison) a 2000 (George W. Bush).

[2] The Panic of 1893 with Lawrence Reed http://youtu.be/Qu_b6N-G1Os

Zanechme...

(Pokračování ze strany 1)

návistné libertariány, nemohu se ubránit pocitu, že je jim buď reakce okolí lhostejná nebo že mají mylnou představu o tom, jaké má jejich chování efekt.

Rozhořčením přitahujeme pochybné spojence

Agresivita a konfliktní rétorika může nepochybně na část publika zafungovat. Nezpochybňuji, že touto cestou lze získat nové spojence a v případě politických stran voliče. Jistě existují jedinci, kteří mají tendenci následovat autority, na nichž jim imponuje, že tzv. pojmenovávají věci pravými jmény a dokážou to každému bez milosti natřít. Cílit na tyto jedince je však nerozumné hned ze dvou důvodů. První je ten, že jde o marginální skupinu. A snažit se oslovit marginální skupinu ve chvíli, kdy si současně kazíme renomé u „širokých vrstev“, nedává smysl.

Druhý důvod je závažnější. V minulosti jsme byli svědky toho, kdy zejména na politické scéně libertariáni svým rozhořčením oslovili národovecké konzervativce, se kterými posléze uzavřeli spojení. Strana svobodných občanů kupříkladu spojila síly se stranou Právo a spravedlnost. Doporučuji se porozhlédnout, za který subjekt kandidují tehdejší představitelé PaS dnes a co tento subjekt pro-

sazuje. Fakt, že libertariáni kdysi sdíleli kandidátku s protekcionisty, xenofoby a odpůrci osobních svobod, je ostudnou vizitkou a skvrnou, které se těžko zbavuje. Nezapomeňme, že toto spojení vzniklo právě díky vidině společného nepřítele.

Skutečný společenec není obvykle ten, kdo se v negativním smyslu vymezuje vůči stejným věcem jako my, ale ten, kdo se ztotožňuje s našimi principy. Najít někoho, kdo nadává na stejné věci jako my, nedá obvykle mnoho práce. Jde to celkem rychle. Přesvědčit někoho o správnosti námi obhajovaných principů je mnohem pracnější. Jedná se o dlouhodobý úkol, avšak o úkol, na který bychom se měli soustředit především.

Energie vynaložená do nekonstruktivního napadání protivníků na sociálních sítích, v internetových diskusích nebo v marketingových kampaních politických stran či kandidátů je energií špatně vynaloženou. Daleko užitečnější je obrnit se trpělivostí a vysvětlovat lidem, v čem jsou skutečné přínosy svobody. Že svoboda není spojena s vytvářením výhod pro vybrané skupiny. Že svoboda je v souladu s právem člověka sledovat vlastní cestu ke štěstí. Že je se svobodou spojena naděje na lepší budoucnost a více příležitostí i pro ty, kteří na tom nejsou po materiální stránce nejlépe. To je cesta, jak propagovat svobodu.

Hulvátí neschopní dialogu

Do slepé uličky nás naopak zavedou urážky, ať už jsou adresovány náboženským, etnickým či sexuálním menšinám, cyklistům, intelektuálům, lidem vyznávajícím alternativní způsob života, voličům určité strany, pracovníkům neziskovek nebo zaměstnancům ve službách státu. Nejde jen o to, že riskujeme, že na nás zanevrou ti, kterým jsou urážky adresovány. Signál vysíláme i k blízkému okolí dotčených. Riskujeme rovněž, že si libertariáni vyslouží vizitku hulvátů neschopných dialogu u sourozenců, partnerů, rodičů a přátel těch, kterým jsme měli zapotřebí dát najevo svoji nadřazenost.

Dost možná se neshodneme s pracovníkem neziskovky, jakou roli by ve společnosti měly plnit dotace, to však neznamená, že s ním nemůžeme najít společnou řeč ve věci svobody projevu a posléze s ním rozvinout debatu o přínosech svobody a nelegitimě donucování i v jiných oblastech. Zdá se mi to jako lepší varianta než někoho předem odsoudit, urážkami ho ponižovat a dopředu vzdávat snahu přesvědčit ho o dobrých úmyslech obsažených v námi hájených principech.

Marek Numerato je šéfredaktorem webzínu HumanAction.cz

Tom Palmer zrušil protiústavní washingtonský zákon o zbraních

MARTIN PÁNEK

Tom Palmer, velká postava moderního liberalismu, vyhrál soud proti vládě Washingtonu, DC, ohledně zákazu nošení zbraní.

Případ *Tom G. Palmer, George Lyon, Edward Raymond, Amy McVey and Second Amendment Foundation, Inc., v. District of Columbia, Cathy Lanier* (dále jen *Palmer v. DC*) skončil porážkou pro obhajobu, která obhajovala dosud platný washingtonský absolutní zákaz na nošení zbraní mimo domov.

Když v roce 2012 padl obdobný absolutní zákaz ve státě Illinois (případ *Moore v. Madigan*), zbyl se svým zákazem už pouze District of Columbia. Tento případ je logickým následníkem případu *DC v. Heller*, který v roce 2008 rozhodoval Nejvyšší soud Spojených států amerických (SCOTUS),

v němž poprvé SCOTUS rozhodoval, zda druhý dodatek Ústavy USA znamená individuální právo na sebeobranu.

Druhý dodatek ústavy říká v originále: „*A well regulated militia being necessary to the security of a free state, the right of the people to keep and bear arms shall not be infringed.*“ [1] V českém překladu: „*Dobře organizovaná domobrana je nezbytná v zájmu bezpečnosti svobodného státu; právo lidu držet a nosit zbraně nesmí být proto omezováno.*“

Případy *Heller v. DC* a *McDonald v. Chicago* o dva roky později znamenaly potvrzení práva „*keep and bear arms*“ jakožto individuálního práva na držení zbraně k sebeobraně ve vlastním domě, jež nesmí porušit ani zákony federálních enkláv a jednotlivých států unie. [2]

Obyvatelé Washingtonu tedy nově mohli vlastnit zbraň k potřebám sebeobrany ve svém domě, ale stále ji nemohli nosit mimo domov. Toto právo bylo předmětem žaloby Toma Palmera a dalších žalobců.

Tom Palmer je výkonný viceprezident pro zahraniční programy v think-tanku Atlas a senior fellow v Cato Institutu. Taktéž je otevřeně přiznaný homosexuál a vlastní revolver Smith & Wesson ráže 38 na vlastní sebeobranu. Jak sám uvedl pro Washington Post, v pětadvaceti letech vytasil zbraň, aby odstrašil „devatenáct nebo dvacet mužů“, kteří poblíž San Jose vyhrožovali jemu a jeho kolegovi, protože je gay. V roce 2012 vzal svoji zbraň ve svém washingtonském domě, aby pomohl sousedce, kterou napadl neznámý útočník v její ložnici.

(Pokračování na str. 4)

Tom Palmer a další žalobci si chtěli pořídit povolení pro nošení zbraně mimo svůj domov, ale toto povolení jim nebylo uděleno. Tím utrpěli újmu a získali aktivní legitimaci k soudní při s vládou DC, ve které argumentovali, že zákaz nošení zbraní je protiústavní, jelikož ústava rozlišuje keep and bear arms jakožto dva různé pojmy. Držení (keep) již bylo povoleno od případu Heller, ale lidé mají právo zbraně i nosit (bear). Soud jim dal zapravdu a nařídil washingtonské vládě přijmout zákony takové, aby neporušovaly toto právo zaručené druhým dodatkem Ústavy USA.

District of Columbia se může odvolat, ale levicoví odpůrci zbraní radí, aby to nedělal, neboť washingtonský zákaz je tak jasně proti tomu, jak ústavě rozumí SCOTUS ve svém současném složení, že je prakticky jisté, že SCOTUS by potvrdil protiústavnost zákazu a vytvořil by precedens, který by se nelíbil jak odpůrcům zbraní,

tak pravděpodobně i státům, kde je sice nošení zbraní povoleno, ale velmi přísně regulováno.

Létající libertarián Palmer, který navštěvuje konference po celém světě (včetně

konference Students for Liberty 20. září 2014 v Praze), je připraven na variantu, že DC naplní rozsudek pouze formálně a regulacemi způsobí, že právo zaručené druhým dodatkem bude prakticky nemožné užívat. „Uvidíme se zase u soudu,“ varuje.

[1] Existuje několik verzí tohoto dodatku, které se liší velikostí písmen ve slovech *militia* a *state* a především interpunkcí, což může znamenat změny ve významu. Viz http://en.wikipedia.org/wiki/Second_Amendment_to_the_United_States_Constitution#Text

[2] Postavení dodatků ústavy vzhledem k vládám členských států unie nebylo úplně jednoznačné, avšak po přijetí čtrnáctého dodatku se má za to, že všechny dodatky omezují jak vládu federální, tak i vlády států.

Tom Palmer je autorem knihy *Realizing Freedom: Libertarian Theory, History, and Practice* a editorem sborníků *The Morality of Capitalism* (2011), *After the Welfare State* (2012), *Why Liberty* (2013) a *Peace, Love & Liberty* (2014).

Zákaz prodeje o svátcích je zákonným neprávem

TOMÁŠ GRYGAR

Senát PČR předložil na přelomu července a srpna Poslanecké sněmovně návrh zákona „o prodejní době v maloobchodě a velkoobchodě“, [1] který zakazuje prodej zboží v prodejních s plochou nad 200 m² o sedmi státních svátcích a navíc reguluje prodejní dobu na Štědrý den. Cílem tohoto článku je ukázat, že návrh zákona je nejen ekonomicky neracionální, jelikož poškodí prakticky všechny, ale je s jistou nadsázkou i zákonným neprávem [2] přímo namířeným proti svobodě jednotlivce.

Listina základních práv a svobod sice umožňuje v čl. 26 stanovit podmínky pro výkon určitých činností, právní filosofie nám však říká, že jejich stanovení (resp. zákaz) musí mít legitimní důvod a ideu účelnosti, která vytváří obsah práva. Jak správně upozorňoval F. A. Hayek, primární ideou konstitucionalismu (ústavnosti) je omezenost vlády, jakožto protiklad k vládě svévolné či despotické. [3] Právě o legitimním důvodu zákazu prodeje o svátcích ze strany veřejné moci lze v případě senátního návrhu zákona s úspěchem polemizovat.

Prvním „účelem“ návrhu zákona má být zlepšení sociálních podmínek pracovníků obchodů, kteří by po jeho prosazení

měli o svátcích volno. Důvodová zpráva k návrhu zákona uvádí, že „sociální dopady budou příznivé, neboť lidé budou mít více volného času, aby se mohli věnovat své rodině a koníčkům, na což klade Evropská unie zvýšený důraz.“ Je však potřeba zdůraznit, že v drtivé většině případů není problém pracovní směny o svátcích (či o víkendech) obsadit. Jak uvedl šéf jednoho z řetězců: „Zájem o práci o svátcích je velký, i na vánoční svátky. Nabídka pracovat o svátcích ze strany zaměstnanců je vyšší, než je řetězec schopen zaměstnat.“ [4] Po přečtení řady internetových diskuzí, kde se k návrhu zákona vyjadřovali i samotní zaměstnanci, kteří výše uvedená slova potvrdili, si je dovolím generalizovat. Návrh zákona je tedy ve svém důsledku dokonce asociální, protože znemožňuje zaměstnancům prodejen zlepšit svoji ekonomickou situaci podstatně lépe placenou prací o svátcích. Pracovněprávní vztah je navíc soukromoprávním vztahem. Pokud práce o svátcích či víkendech je dobrovolná a výhodná pro obě smluvní strany, neexistuje důvod, proč by tomuto vztahu měl stát bránit.

Totéž platí samozřejmě i o kupujících. Je nesmysl „chránit“ kupující před naku-

pováním o státním svátku či kdykoliv jindy. Tato snaha by byla sociálním inženýrstvím a cestou k centrálnímu plánování, které však vždy selže už z toho důvodu, že informace, které jsou k němu potřebné, nemohou být nikdy centrálním plánovačem získány, jelikož jsou rozptýlené v myslích milionů tržních subjektů. [5] Směna (resp. nákup a prodej) je „paretovským zlepšením“. Žádný racionálně uvažující člověk tedy nesměňuje s úmyslem pohoršit si. Z pohledu liberalismu nemá stát právo zakazovat činnost, která nezasahuje do práv druhých. Žádný etatista nemůže vědět, zda má pan Novák v daném čase a místě větší užitek z nakupování nebo ze sportování. Užitek (tedy kauzální relevance pro odstranění pocíťované nespokojenosti) [6] je totiž subjektivní (nelze ho v jeho praxeologickém pojetí vyjádřit číselnou hodnotou) a mezi jednotlivými lidmi vzájemně neporovnatelný.

Jedním z dalších „účelů“ návrhu zákona má být pomoc malým a středním podnikatelům na úkor velkých, jelikož se až výjimky zákaz nedotkne prodejen do 200 m². Není však vůbec jasné, proč byla stanovena právě tato hranice. V případě schválení by zákon připomínal spíše produkt svévole zákonodárců. Řada obcho-

dů v obchodních centrech se do 200 m² vejde a kupující tak paradoxně nenakoupí v hypermarketech potraviny a další nezbytné statky. Důvodová zpráva tvrdí, že dopad zákona „na malé a střední podnikatele bude kladný, neboť zákon nepřímě omezí konkurenci od velkých podnikatelů.“ Jakékoliv omezení konkurence, která představuje „proces objevování“ [7] je samozřejmě nesprávné. Pochybná je rovněž úvaha, že zákon malým a středním podnikatelům skutečně pomůže. Dokonce i předseda představenstva Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR Karel Havlíček si myslí, že zákon malé a střední podnikatele naopak poškodí, jelikož „malí živnostníci právě ve dnech volna velmi často nakupují, protože jsou jindy vytíženi, a to už se vůbec ne bavíme o těch, kteří si dokupují zboží do malých obchůdků v těch velkých. [...] Malí podnikatelé často těm velkým své produkty dodávají a výpadky pro ně znamenají i úbytek tržeb.“ [8] Pokud řada živnostníků nakupuje ve sváteční dny, zřejmě tak činí z toho důvodu, že v tyto dny mají nejnižší náklady obětované příležitosti. Bylo by neracionální nutit je nakupovat jindy.

Předkladatelé zákona si byli zřejmě vědomi toho, jaké problémy může podobná regulace způsobit, a tak do návrhu zákona zakomponovali řadu výjimek. Zákon se nemá vztahovat třeba na čerpací stanice, lékárny či prodejny na letištích, železničních a autobusových nádražích. Z legislativně-technického hlediska je samozřejmě nemožné provést taxativní výčet všech výjimek, které by zákonodárce chtěl zavést. Pokud bude návrh zákona schválen, budeme se tak zřejmě setkávat s celou řadou jeho novel.

Jako závěr vyplývá, že omezení prodeje o svátcích postrádá jakýkoliv legitimní důvod. V důvodové zprávě se paradoxně neobjevuje (na rozdíl od Rakouska) ani náboženský aspekt. Nevěřme etatistům, že zákazem prodeje o svátcích jejich intervencionalismus končí. Návrh na zákaz prodeje v neděli či přes celý víkend jistě přijde zanedlouho a to v době, kdy vlády některých zemí od podobných regulací upouští s cílem zvýšit hospodářský růst. O upuštění od regulace nedělního prodeje uvažuje i např. Francie. [9] Z pohledu liberalismu lze tak návrh zákona označit jako zákonné neprávno. Regulace prodeje

o svátcích je zřejmě vedena dobrým úmyslem, ve skutečnosti však poškodí prakticky všechny: podnikatele malé i velké, zaměstnance i spotřebitele. Jak upozorňoval Hayek: „Je nutné si uvědomit, že zdrojem mnoha neškodlivějších vlivů na tomto světě nejsou často zlí lidé, ale šlechtění idealisté.“ [10]

[1] Sněmovní tisk č. 275/0; navrženo na pořad 17. schůze PS PČR

[2] Pojem „zákonné neprávno“ použil Gustav Radbruch ve statí „Gesetzliches Unrecht und übergesetzliches Recht“

[3] HAYEK, F. A. Právo, zákonodárství a svoboda, Prostor, 2011, str. 15-17

[4] <http://www.denik.cz/ekonomika/zamestnanci-maji-velky-zajem-o-praci-o-svatcich-tvrdi-retezce-20131217.html>

[5] HUERTA DE SOTO, J. Teorie dynamické efektivnosti, CEVRO institut, 2013, str. 78-106

[6] MISES, L. Lidské jednání, Liberální institut, 2006, str. 108

[7] Podrobněji HAYEK, F. A. Der Wettbewerb als Entdeckungsverfahren, UNI Kiel, 1968

[8] DVTV 14.8.2014

[9] Lidové noviny, 19. 8. 2014, str. 7

[10] HAYEK, F. A. Právo, zákonodárství a svoboda...str. 96

Tomáš Grygar je studentem Právnické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci.

Národní suverenita a volná imigrace jsou kompatibilní

ALEX NOWRASTEH

Proti tomu, aby se Spojené státy vrátily k imigrační politice z let 1790–1875, kdy se do nich prakticky kdokoliv z celého světa mohl přistěhovat, se často namítá, že takové uvolnění by oslabilo národní suverenitu celého státu. Odpůrci uvolnění imigračních pravidel tvrdí, že kdyby Amerika nekontrolovala hranice a aktivně neblokovala příliv imigrantů, vzdala by se zásadní součásti své suverenity. Ale to není pravda – mezi volnou imigrací a národní suverenitou neexistuje žádný (vnitřní) konflikt.

Podle standardní Weberovy definice je vláda institucí, která má (téměř) výlučný monopol na legitimní použití násilí v určité zeměpisné oblasti. Ten udržuje soupeřením s vládami ostatních národů, které by si na takovou moc mohly také nárokovat. Činí tak dvěma způsoby – zaprvé zabraňuje vstupu vojenských jednotek jiných národů na území Spojených států a zadruhé bojuje proti těm, jejichž zájmem je násilím převzít moc a svrhnout vládu USA.

Jenže v současnosti platné zákony takovou roli neplní. Ostatně s tím, že budou sloužit jako obrana proti zahraničním ar-

mádám, špiónům a dalším veřelcům, ani nebyly navrženy. A proto je jejich hlavním důsledkem omezování dobrovolné výměny mezi zahraničními pracovníky a americkými zaměstnavateli na trhu práce. Taková kontrola nad ekonomikou udržování národní suverenity nijak nepomáhá – a její odstranění by ji nenarušilo o nic víc, než v politika zavádění unilaterálních obchodních dohod.

Kdyby se Spojené státy inspirovaly historií a vrátily se k imigrační politice platné mezi lety 1790 a 1875, k narušení suverenity by nedošlo, zahraniční vojska překračující americké hranice by totiž tak jako tak zneškodnila americká armáda. Vstup zdravých příslušníků jiných národů na naše území, jejichž záměrem není páchat žádné násilí, by také nijak nenarušil legitimní monopol americké vlády na použití síly.

Ve skutečnosti má řada z těch, kteří tvrdí, že by otevřené hranice ohrozily americkou svrchovanost, na mysli něco jiného. A sice, že by po uvolnění imigračních pravidel došlo k omezení moci americké vlády, což je naprostá pravda.

Kdybychom do našeho právního systému zavedli volnou imigraci, tak by vládě nebylo dovoleno svévolně a z prakticky libovolného důvodu zastavovat ty, kteří přišli do Ameriky hledat štěstí. Moc byrokratů, kteří mohou z rozmaru nepouštět cizince a trestat tak americké podniky, které o ně mají zájem, by byla oslabena. A imigranti by mohli dopředu s velkou jistotou vědět, jestli má smysl svůj původní domov opouštět – a vládní moc ve vztahu k imigraci by konečně byla v souladu s americkým zvykovým právem.

Stěžovat si, že volná imigrace by omezila pravomoci vlády a tudíž i národní suverenitu, je stejné jako tvrdit, že ústava omezuje vládní moc a v důsledku tak i svrchovanost vlády.

Právě omezení pravomocí vlády je ale důvodem k zavedení ať už ústavy nebo právě volné imigrační politiky. Individuální svobodu si totiž můžeme uchovat jenom tak, že zmenšíme moc vlády nad našimi životy. Uvolnění imigračních pravidel by právě takové změny přineslo – ovšem bez narušení americké suverenity.

Mezi ústavně omezenou vládou a téměř neomezenou kontrolou nad migrací rozpor existuje, mezi suverenitou USA a otevřenými hranicemi nikoliv. Volný přístup na území Ameriky by samozřejmě byl zapovězen těm, jejichž cílem by bylo svrchnost našeho státu ohrozit – zahraničním vojenským jednotkám, vzbouřencům, špiónům, teroristům. Tedy všem těm, kteří do Spojených států nepřijeli s čistými úmysly. Uvolnění imigračních pravidel by navíc obranu proti nim dokonce zjednodušilo, a to ze dvou důvodů.

Zaprvé: v současné podobě jsou hraniční kontroly spíše než na potírání legitimních bezpečnostních rizik zaměřeny proti ekonomickým imigrantům – a pokud by tato funkce bezpečnostních složek odpadla, mohli by jejich příslušníci nebezpečné osoby pomocí cílených kontrol snadněji identifikovat a zadržet. Druhým důvodem je to, že pokud by do Spojených států

mohl v souladu se zákonem projít kdokoliv mírumilovný a zdravý, tak ti, kteří by se pokoušeli o opak (tedy překročit hranice nezákonnou cestou), by se ihned dostali do hledáčku bezpečnostních složek. Když si tohle uvědomíme, můžeme strůjce současné podoby hraničních kontrol podezřívat z toho, že bezpečnost naší země ve skutečnosti podřívají.

Historie nám sama ukazuje, že volná imigrace a národní suverenita nejsou v rozporu. V letech 1790 až 1875 federální vláda imigraci prakticky neomezovala. V té době státy mohly uvalovat restrikce na zahraniční imigranty skrze nepokryté zákazy, daně, regulování dopravních společností a kauce. Mnoho z těchto omezení ve skutečnosti nebylo státními vládami vymáháno a v roce 1840 bylo odstraněno. K tomu došlo poté, co rozhodnutí Nejvyššího soudu omezilo pravomoci státních vlád regulovat mezinárodní obchod. V té době Spojené státy

vybojovaly dvě mezistátní války – v roce 1812 proti Spojenému království a jeho spojencům při rozšiřování území a mexicko-americkou válku mezi lety 1846 a 1848 – a jednu vnitrostátní, občanskou, která se stala největším konfliktem v historii země. Monopol americké vlády na legitimní použití síly byl tehdy zpochybňován zevnitř i z venku, a přesto si USA dokázaly uchovat svoji národní suverenitu i přes téměř úplné otevření hranic. Ti, kteří tvrdí, že by naše země ztratila při uvolnění imigračních pravidel svrchovanost, se ještě nesmířili s jejími dějinami.

Nemusíme si vybírat mezi volnou migrací a národní suverenitou – můžeme mít oboje. Tak, jako to měli naši předci.

Alex Nowrasteh je analytik pro imigrační politiku v Centru pro globální svobodu a prosperitu v americkém Cato Institutu. Přeložil Ondřej Trhoň.

Proč nadešel čas k legalizaci prostituce

CATHY REISENWITZOVÁ

Fakta ukazují, že ukončení prohibice by nejen ochránilo sexuální pracovníky, ale také omezilo násilí a snížilo objem obchodu s lidmi. Pro bránění legalizaci není žádný dobrý argument.

Průměrná prostitutka měla v posledním roce šanci mezi 45 a 75 procenty, že s ní bylo na pracovišti hrubě zacházeno, a s pravděpodobností od 32 do 55 procent ji někdo šikanoval. Hlavními pilíři převládajícího přesvědčení, že prostituce by měla zůstat nelegální, jsou obavy ze zneužívání a objektivizace žen. Oponenti těchto argumentů, kteří hodljají nabourat tradiční způsob uvažování prohibici prostituce nabourat, jsou ale čím dál víc slyšet. Konkrétněji: chtějí do diskuze o prostitutkách a prostitutkách a jejich právech přinést to, co už o fungování černých trhů známe.

Stejně jako ve světě obchodu s drogami, je právě ilegality prostituce faktorem, který zhoršuje násilí páchané na těch, kteří ji provozují. Když se nemusíte bát toho, že vás společníci nahlásí policii, dovolíte si prostě víc. Prostitutky a prostitutky jsou tak přímo závislé na ochraně, kterou jim poskytují pasáci – jenže ti bývají také značně hrubí. A pak tu samozřejmě máme policii. V Irsku, ve kterém je prostituce stále oficiálně zakázána, jsou podle jedné studie pachatelé násilí na prostitutkách ze třiceti procent právě policisté. A podle některých bývá policie dokonce hrubější než běžní zákazníci.

Kriminalizace sexuálního obchodu také způsobuje, že je provozován venku. Weby jako Craigslist a Backpage (stránky poskytující inzertní a komunitní prostor – pozn. překl.) by v ideální případě měly být místem, kde prostitutky mohou navázat kontakt s klienty, zkontrolovat si je, a to všechno z bezpečí domova. Jenže policie tyto portály sleduje. Donedávna taková výměna informací probíhala prostřednictvím stránky My Redbook – do té doby, než ji FBI zavřela a donutila tak prostitutky najít si jiná místa. Nebo vyrazit na ulici.

Po legalizaci sexuálních služeb v Německu a na Novém Zélandu se objem násilí páchaný proti lidem v tomto odvětví pracujících omezil a kvalita jejich života vzrostla. Po ukončení prohibice totiž začaly být prostitutky chráněny zákony o bezpečnosti a zdraví na pracovišti. Navíc mohly začít zákazníci prověřovat a brát si čísla jejich kreditních karet, což vedlo ke snížení počtu případů hrubého zacházení. „Je to fantastické, vážně,“ říká Catherine Healeyová, národní koordinátorka Družstva novozélandských prostitutek.

Někteří se bojí, že ruku v ruce s legalizací by došlo k zvýšení výskytu pohlavně přenosných chorob. Jenže fakta mluví jinak. V post-legalizačním Německu plošné testy dokazují, že výskyt těchto infekcí je u sexuálních pracovníků srovnatelný s běžnou populací.

Data nám ukazují, že je v zájmu veřejného zdraví sexuální obchod zlegalizovat. Dokonce samotná Světová zdravotnická organizace státům doporučuje, aby prostituci dekriminalizovaly – v její nedávné zprávě můžeme najít, že: „Hrubé zacházení vůči zaměstnancům v sexuálních službách je spojené především s nekonzistentním používáním nebo úplným odmítáním kondomů, se zvýšeným rizikem infekce pohlavně přenosnými chorobami a virem HIV. Pracovníkům je bráněno v testování na přítomnost HIV a ve vyhledávání odborné pomoci.“

Podobná slova však neslyšíme jen od WHO. Editoři předního medicínského časopisu The Lancet napsali, že „neexistuje alternativa“ k dekriminalizaci sexuální práce, pokud chceme prostitutky a prostitutky ochránit před AIDS. Jako příklad nám může posloužit Rhode Island. Jeho zákonodárci v roce 1980 de facto prostituci legalizovali, když při revizi zákona omylem vyškrtli klauzuli kriminalizující sexuální obchod.[1] Během následujících šesti let se množství nových případů kapavky snížilo o 39 procent a počet ohlášených znásilnění klesl o 31 procent. A této změny si politici nevěšili až do roku 2003.

Ze zkušenosti víme, že na černém trhu je vykořisťování pracujících prakticky vždy horší. V Německu mohou prostitutky využívat stejných výhod sociální infrastruktury jako ostatní zaměstnanci. Rozhodnutí nevy-

čleňovat ze sociálního systému pracovníky v sexuálních službách dává v Německu, tedy zemi, která vždy brala práva zaměstnanců vážně, dokonalý smysl. V současnosti tam jsou prostitutky reprezentovány vlastními odbory a v případě potřeby je jim poskytována plná policejní ochrana.

Hnutí za legalizaci čerpá hnací sílu také ze snahy o omezení obchodování s lidmi. Veřejnost začíná chápat, že zákony kriminalizující sexuální služby ve skutečnosti obchodníkům s bílým masem pomáhají. Rada pro lidská práva OSN publikovala zprávu Mezinárodní aliance proti obchodování se ženami, která kritizuje opatření omezující životy prostitutek a prostitutů.

Zmíněná zpráva tvrdí: „Kriminalizace klientů obchodování s lidmi nesnížila. Naopak. Učinila prostitutky zranitelnějšími, zvýšila šanci, že budou vystaveny násilí, přispěla k růstu případů infikování virem HIV a vede k porušování jejich práv.“ Dále se v ní dočteme: „Diskuse o potlačení obchodu s bílým masem byla historicky mařena pokusy o úplné vymýcení sexuálních služeb. Dělo se tak kriminalizací klientů, a to navzdory důkazům, že takový přístup nefunguje.“ Známa lidskoprávní organizace Amnesty International je, jak sama tvrdí, „proti kriminalizaci a postihování aktivit, které souvisí s dobrovolným nákupem či prodejem sexu mezi dospělými lidmi.“ Uvádí to v nedávno odhaleném dokumentu, který volá právě

po ukončení prohibice. Důsledkem kriminalizace obchodu se sexem dle něj je, že prostitutky nechtějí případy obchodování s lidmi hlásit polici.

Více obětí zachráníme tak, že budeme s těmi, kteří v sexuálním průmyslu pracují, spolupracovat – a nikoliv proti nim bojovat. Přestože prohibicionisté tvrdí, že legalizování prostituce by podnítilo nárůst obchodu s lidmi, data jim za pravdu nedávají. Ve skutečnosti platí pravý opak. Německo prostituci legalizovalo v roce 2001. V letech 2001 až 2011 došlo k desetiprocentnímu snížení případů obchodování s bílým masem, které byly spojeny se světem sexuálního obchodu.

V současnosti se většina německých prostitutů a prostitutek, téměř sedmdesát čtyři procent, narodila za hranicemi země. Sotva se ale jedná o děti přinucené souložit se zákazníky proti jejich vůli. Průměrný věk sexuálních pracovníků je v Německu třicet jedna let. Masivní studie z New Yorku dopadla podobně – ve skutečnosti svoje tělo prodává minimum dětí a mladistvých. Pasáci takové lidi zaměstnávat nechtějí. A to ne proto, že by se báli vězení nebo měli nějaké vyšší morální pohnutky – hlavním důvodem je to, že mladí prostě nevydělávají dost peněz.

Samotný výrok „legalizace zvyšuje objem obchodu s lidmi“ odporuje zdravému rozumu. Ať už považujete prostituci za odsouzeněhodnou činnost, nebo ne, na fakta

to nemá vliv. A faktem je, že kriminalizace věci o dost zdražuje. V Německu sice za kvalitní služby zaplatíte pořád hodně, ale dny souložení za více než patnáct euro s někým, kdo to evidentně vůbec nechce, jsou pryč. Časopis Time citoval jistého turistu, který Německo popsal jako „lidl pro prostitutky“.

Otázka ceny je důležitá. Ptáte se proč? Protože někoho unést a někde ho proti jeho vůli držet se prodraží. To znamená, že pro obchodníky s bílým masem moc nedává smysl své oběti držet v Německu, kde jsou ceny nízké – nevyplatí se jim to. Jenže pokud budou se svým nákladem pokračovat dál, patrně narazí na zemi, která prostituci kriminalizuje, a kde se ceny drží vysoko – což může být v tomhle případě třeba Francie.

Nečekali byste to, ale jedním z hnutí, které podporuje legalizaci prostituce, jsou feministky. Jak ironické, že? Jedná se ale o nový druh feminismu, který se snaží ženy bránit před vnějšími zásahy, které by omezovaly jejich práva. Sexuální byznys drží na černém trhu energie, která vyvěrá z nečekaného partnerství mezi radikálními feministy a evangelickými katolíky. Obě tyto skupiny totiž řadí sex do zvláštního šuplíku. Do zvláštní kategorie, ve které sex mohou provozovat jen určití lidé a to jen v určitých podmínkách – do jejich slovníku spojení sexu a slov jako „zákazník“ a „peníze“ nepatří.

(Pokračování na str. 8)

(NEJHLOUPĚJŠÍ) VÝROK MĚSÍCE

„Před rokem 1990 mělo zahradnictví spolu s ovocnářstvím a zelinářstvím kvalitní úroveň. Například u produkce tradičních druhů zeleniny a ovoce jsme byli soběstační a já budu ve své pozici usilovat o to, abychom se k této úrovni znovu vrátili,“

cituje 12. září 2014 web Agrární komory ČR ministra zemědělství Mariana Jurečka.

Potravinový nacionalista Jurečka o soběstačnosti a podpoře českých zemědělců mluví téměř neustále. Jako reakci na sankce uvalené na eurozemědělce Ruskem vyzval státní úřady, aby nakupovaly české potraviny. Na svém Twitterovém účtu se skoro denně zmiňuje o tom, jaký český výrobek nakoupil. Na podporu českých výrobců plánuje spustit kampaň za 50–60 milionů korun, jež má běžet od října do konce roku. Dokonce se nechal slyšet, že na podporu tuzemských zemědělců chce uzavřít český trh i vůči zemědělcům z EU, čímž by Českou republiku vystavil sankcím ze strany Evropské komise.

Merkantilistické vidění světa jsme v Laissez Faire kritizovali několikrát, potravinový merkantilismus jakbysmet (např. hned dvě kampaně ministerstva zemědělství na titulní straně LF září 2008). Ministr Jurečka buď neví, že podporou zemědělců poškozuje spotřebitele, nebo to ví, a pak je představitel nátlakové skupiny ve vládě.

Pro jistotu doporučujeme dílo Frédérica Bastiata. Např. jeho esej *Proteccionismus aneb Tři konšelé*, ve kterém popisuje, jak tři konšelé prosadili ochranu svých výrobků a k jakým špatným koncům to vedlo:

„Je to velmi prostý příběh. Pod zámkou, že zřídí v Paříži tři nová průmyslová odvětví a zvýší tak nabídku pracovních míst pro dělníky, prosadili tito mužové zákaz dovozu dříví, másla a masa. Přivlastnili si výlučné právo zásobovat své spoluobčany tímto zbožím, jehož ceny v důsledku toho zprvu enormně vzrostly. Nikdo nevydělával tolik, aby si je mohl koupit, a těch pár lidí, kteří byli s to si je opatřit, ale jen tak, že za ně vydali veškerý svůj zisk, si přirozeně nemohlo koupit nic jiného. A to bylo příčinou, že všechna průmyslová odvětví najednou zastavila výrobu, což bylo ještě uspíšeno tím, že venkov přestal být odbytištěm pro pařížské produkty. Bída, smrt a vystěhovalecťví začaly vyliďňovat Paříž.“

[...]Konkurence mezi prodávajícími opravdu zmizela, ale rovněž mizela každý den i konkurence mezi kupujícími a také bude mizet, dokud se Paříž nepromění v neobydlenou krajinu a dokud houštiny na pozemku pana [konšela] Petra nebudou mít přesně takovou hodnotu, jakou má stejná plocha houštin v lese u Bondy [Les nedaleko vesnice Bondy severně od Paříže, který byl notoricky známý jako útočiště lupičů a zlodějů. Neopatrný cestovatel zde často platil daň „za průjezd“. – pozn. překl.]. Je to tudíž tak, že monopol, jako každá nespravedlnost, si sám v sobě přináší svůj vlastní trest.“

Zdroje: <http://www.apic-ak.cz/ministr-marian-jurecka-podpora-ovocnaru-a-zelinaru-je-dulezita-pro-udrzeni-zamestnanosti-na-venkove.php>

<http://bastiat.cz/proteccionismus-aneb-tri-konsele/>

(mp)

Podle Sturta Chamberse z Montreal Gazette patří tohle rozdělování sexu na sex za peníze a sex za večeři/orgasmus do stejného myšlenkového proudu, který doktory a vědce vedl k patologizaci masturbace a homosexuality. V jádru je totiž úplně jednoduchá myšlenka – co je v sexu nepřijatelné pro mě, musí být nepřijatelné i pro ostatní. Sexuálně pozitivní feministky naopak tvrdí, že to obhájí prohibice zacházejí příliš daleko a svoji koncepci sexu vnučují ostatním.

V konečném důsledku by mělo být na každém z nás, jestli vnímáme sex jako svatou činnost, která je na hony vzdálená konzumaci s láskou vyrobeného latté

nebo poskytování masáží. Nový feminismus zkrátka uznává, že někdo by se raději nechal obdivovat v nevěstinci, než aby kroutil osmihodinovky v továrně. A že je každého právo vybrat si, jak zaplatí příští nájem.

[1] Maggie McNeillová argumentuje, že Rhode Island nedekriminalizoval prostituci omylem. <http://reason.com/archives/2014/08/24/rhode-island-prostitution-and-cunningham> – pozn. pod čarou red.

Cathy Reisenwitzová
je libertariánská blogerka a aktivistka.
Bloguje na CathyReisenwitz.com.
Přeložil Ondřej Trhoň.

VE SLUŽBÁCH SVOBODY

Students for Liberty CZ

Z českých organizací „ve službách svobody“ patří Students for Liberty CZ k těm nejmladším. Zároveň však k těm nejaktivnějším, což nepochybně souvisí s tím, že se její organizační tým skládá z vysokoškolských studentů, tedy mladých lidí plných energie.

Studenti za svobodu vznikli v březnu roku 2013 v Brně a postupně se rozšířili i do dalších koutů republiky. Dnes působí jako nezisková, apolitická studentská organizace na sedmi vysokých školách ve čtyřech městech – Brně, Praze, Ostravě a Liberci. A protože organizace stále hledá nové tváře na všech univerzitách v ČR, nelze vyloučit, že v době uveřejnění tohoto článku počet zapojených škol nebo dokonce měst ještě naroste.

Cíl Studentů za svobodu je jednoduchý – sjednocovat všechny svobodně smýšlející studenty v celé České republice. Inspirují se ideami klasického liberalismu a libertarianismu a hlavními principy pro ně jsou sociální, ekonomická a akademická svoboda a respekt k soukromému vlastnictví. Studenti za svobodu se věnují pořádání přednášek vedených odborníky, neformálních setkání, konferencí a jejich neopomenutelnou zásluhou je i distribuce literatury se svobodnou tematikou na vysokých školách (a to včetně Laissez Faire).

Na odborných přednáškách Students for Liberty CZ v minulosti vystoupili například ekonomové Jaroslav Brychta, Dominik Stroukal či Richard Ďurana

nebo přední odborník na Bitcoin Marek Palatinus. Akce s názvem Liberty Evening se vyznačují neformálnější atmosférou a poskytují dostatečný prostor pro svobodnou debatu. Tématy Liberty Eveningů byly v minulosti třeba svobodné vzdělávání, morální dilemata nebo evropské regulace. Vrcholem celoroční činnosti organizace jsou konference s mezinárodní účastí. První pražská regionální konference proběhla v září v pražském Cevro institutu a mezi její řečníky patřil například Josef Šíma, Tom Palmer (Atlas Foundation), Madsen Pirie (Adam Smith Institute) či podnikatel Leoš Novotný (Leo Express).

Na webových stránkách organizace www.studentsforlibertycz.cz si můžete prohlédnout fotografie z již konaných akcí, ale také zhlédnout řadu zajímavých videí nebo si poslechnout podcast.

O tom, že se Studentům za svobodu start vydařil, svědčí i ocenění, kterého se jim dostalo ve Washingtonu na International Students For Liberty Conference. Čeští Studenti za svobodu zde byly vyhlášeni studentskou organizací roku 2014.

Students for Liberty CZ

Založeno: 2013

Executive Board: Michal Šindlář, Matej Pankovčín, Šimon Harant, David Stancel, Jan Tichý, Mirek Polách, Jan Škapa

Více informací:

[http://www.studentsforlibertycz.cz/\(mn\)](http://www.studentsforlibertycz.cz/(mn))

**Být jenom nejlepší
ve státní maturitě
vám bude v životě
k ničemu.
Nabízíme víc.**

ZVEME VÁS NA DNY OTEVŘENÝCH DVĚŘÍ
WWW.PORG.CZ

GYMNÁZIUM
A ZÁKLADNÍ
ŠKOLA

PORG
Libeň

Nový
PORG

PORG
Ostrava

